

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om Grønlands geologiske undersøgelse.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 31) findes i tidenden sp. 1190, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 955).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Dupont: Jeg udtrykte ved anden behandling af forslaget om minelov for Grønland min beklagelse af, at det så ud til, at forslaget vedrørende Grønlands geologiske undersøgelse ikke kunne gennemføres, da der tilsyneladende på daværende tidspunkt ikke var nogen mulighed for bred enighed om det.

Hovedlinjen i lovforslaget er, at statens videnskabelige og praktiske undersøgelse af de geologiske forhold i Grønland varetages af Grønlands geologiske undersøgelse, der udgør et direktorat under ministeriet for Grønland, samt at der under direktøren for Grønlands geologiske undersøgelse ansættes det fornødne tekniske, videnskabelige og administrative personale. Det foreliggende lovforslag er i nøje overensstemmelse med det af minelovskommissionen i 1963 udarbejdede forslag. Der står ganske vist i betænkningen, at der kan skabes en vekselvirkning mellem Danmarks geologiske undersøgelse og Grønlands geologiske undersøgelse, men at dette samarbejde burde gennemføres gennem et centralt institut, geofysisk institut, der ligeledes skulle omfatte mineralogisk museum i dette samvirke. Da denne institution endnu ikke er foreslået, endsige etableret, kan det ikke have aktualitetens interesse. Det, der i dag ligger for, er, at der på videnskabelig basis kan nås betydelige forskningsresultater ved effektive undersøgelser, hvorfor denne lovgivning bør gennemføres ikke alene af hensyn til det videnskabelige arbejde, men også fordi det viser sig, at Grønland er rigt på forekomster, der har værdi for den moderne fysik og radiologi, hvorfor det også kan have erhvervsøkonomisk betydning, at forskningen intensiveres.

Det er derfor rigtigt, som den højtærede minister for Grønland har gjort det, at følge minelovskommissionens konklusion. I denne hedder det,

„at man under hensyn til den historiske udvikling og de indhøstede erfaringer må drage den konklusion, at der bør opretholdes to selvstændige geologiske institutter for henholdsvis Danmark og Grønland.“

Det er blevet understreget af forhenværende departementschef Eske Brun, professorerne Noe-Nygaard, Rosenkrantz og direktør Ødum, at Danmarks geologiske undersøgelses og Grønlands geologiske undersøgelses opgaver er så forskellige i teknisk og videnskabelig henseende, at de ikke bør belastes med de vanskeligheder, en fælles ledelse vil betyde. Det siges bl. a. i udtalelsen fra det nævnte udvalg i punkt 4, at selv om et formelt organisationskema kan opstilles visende, hvordan en fælles geologisk undersøgelse skal indrettes, er det udvalgets på mangeårig erfaring baserede opfattelse, at en sådan organisation i praksis vil blive dyrere og betydelig mindre effektiv end 2 adskilte organer.

På baggrund af denne udtalelse og de samråd, udvalget har haft med forskellige videnskabsmænd og sidst med afdelingsleder K. Ellitsgaard-Rasmussen, har udvalgsflertallet ment det rigtigt at søge lovforslaget gennemført. Så længe ministeriet for Grønland opretholdes, vil det da også være rimeligt og naturligt, at denne afdeling oprettes med tilslutning til dette ministerium, så meget mere som man til sin tid, når der bliver oprettet et geofysisk institut og Grønlandsministeriet eventuelt nedlægges, meget nemt kan overføre institutionen til et andet ministerium. Det vil derfor også være såvel i Grønlands som i videnskabens og erhvervslivets interesse, at lovforslaget gennemføres i den skikkelse, i hvilken ministeren har fremsat det efter de retningslinjer, som minelovskommissionen har angivet, hvorfor jeg anbefaler lovforslaget til videre behandling og vedtagelse.

Holger Hansen: Ved anden behandling af minelovsforslaget havde jeg den glæde at kunne sige tak til den højtærede Grønlandsminister. Jeg gjorde det, fordi vi dengang havde det indtryk, at Grønlandsministeren